

LUND UNIVERSITY

Till minne och för förtjänst – Medaljer vid Lunds universitet

Sunnqvist, Martin

Published in:
Årshögtid Lunds universitet 26 januari 2024

2024

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Sunnqvist, M. (2024). Till minne och för förtjänst – Medaljer vid Lunds universitet. I *Årshögtid Lunds universitet 26 januari 2024* (s. 15-25). Lunds universitet, Akademiintendenturen.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

A low-angle shot looking up at a highly ornate, multi-tiered chandelier made of polished brass or gold. The chandelier features several large, spherical glass light globes and intricate scrollwork. It hangs from a ceiling with a vibrant blue background decorated with a pattern of small gold stars. The ceiling's edge is framed by a wide, decorative border with geometric and floral motifs in gold, red, and green. In the bottom right corner, a large, semi-transparent circular seal of Lunds Universitet is visible, featuring a central figure and Latin text.

Årshögtid

LUNDS UNIVERSITET | 26 JANUARI 2024

LUNDS
UNIVERSITET

Produktion och layout: Akademiintendentsuren vid Lunds universitet

Foto: Omslag: Kennet Ruona. Sida 7, 10-14: Kennet Ruona. Sida 8: Fredrik Hjerling.
Sida 9: Charlotte Carlberg Bärge och Kennet Ruona.

Upplaga: 500 ex.

978-91-8039-946-3 (tryckt)

978-91-8039-947-0 (elektronisk)

Tryck: Media-Tryck, Lunds universitet, Lund 2024

Svanenmärkt trycksak 3041 0903

Program Årshögtid 26 januari 2024

Procession

Anton Diabelli: *ur 12 stycken för trumpet och puka*

Tal av rektor

Professor Erik Renström

Installation av Lunds universitets hedersledamot

Rektor installerar fd statsminister Ingvar Carlsson som hedersledamot vid Lunds universitet

Utdelning av Lunds universitets guldmedalj

Rektor delar ut Lunds universitets guldmedalj till ambassadör Jonas Hafström och professor Anne L'Huillier

Högtidsföreläsning**Musik**

Sven-Eric Johansson: *Snabbt jagar stormen våra år*

Utdelning av Lunds universitets administrativa pris

Förvaltningschef Susanne Kristensson delar ut universitetets administrativa pris till HR-specialist Anna Sjösten, Sektionen HR och arbetsmiljösamordnare Johan Tejler, Kemiska institutionen

Utdelning av Studenternas pris för utmärakta lärarinsatser inom undervisningen

Studentkårerna delar ut Studenternas pris för utmärakta lärarinsatser inom undervisningen till lektor Patrik Lindskoug, Juridiska institutionen och lektor Oriana Quaglietta Bernal, Sociologiska institutionen

Tal av pristagare

Lektor Oriana Quaglietta Bernal

Studenternas tal

Fil kand Linnea Landegren, ordförande Lunds universitets studentkårer

Utdelning av Karin Dahlgren Minnesfond

Kommittéledamot Louise Pierce delar ut stipendium till fil stud Kalle Schedin

Procession

Anton Diabelli: *ur 12 stycken för trumpet och puka*

Musiker och sångare från Akademiska kapellet och Lunds Akademiska kör vid Odeum under ledning av domkyrkoorganist Robert Bennesh.

Efter högtiden är samtliga närvarande välkomna att inta förfriskningar i Pelarsalen och Atriet.

Lunds universitets årshögtid

Årshögtiden hålls traditionellt sett i anslutning till Karldagen, som var den dag då Lunds universitet invigdes 1668.

I Lunds universitets sigill kan man läsa året 1666. Den 19 december utfärdade konung Karl XI:s förmyndarregering stiftelsebrev, privilegier och konstitutioner för det nya Kungliga Karolinska Universitetet. Det skulle dock dröja till den 28 januari, Karldagen, 1668 innan den högtidliga invigningen ägde rum.

I dessa tider kan det vara av intresse att påminna om att Lunds universitet år 1668 var det femte i Sverige. Utöver Uppsala (grundat 1477) fanns då i svenska besittningar runt Östersjön universiteten i Åbo (1640), Dorpat (1632) och Greifswald (1456 och 1631). Den lundensare som värdesätter anciennitet kan glädjas åt att Nordens första högskola – i ordets egentliga bemärkelse – inrättades vid franciskanerklostret i Lund redan 1438. Här kunde man förvärva baccalaureusgraden.

Rektor har ordet

ETT KRAFTFULLT LJUS I TIDER AV PRÖVNING

Det finns en bild av att samhället förändras med blixtns hastighet, kanske under blott en attosekund. Riktigheten i den upplevelsen kan diskuteras, men otvetydigt är att vi de senaste fyra åren upplevt överrumplande förändringar som haft djup efterverkan på världen och på Lunds universitet. Den digitala samtiden bidrar till att händelser förflyttas över jordklotet i realtid och snabbar på förlopp och processer.

Vi verkar således i en tid där vi får vara beredda till snabba förflyttningar för att anpassa oss till en ny, kanske annorlunda, verklighet. Det är tydligt att generativ AI, klimatförändringar och geopolitiska spänningar får konsekvenser för hur vi löser vår uppgift, eller i alla fall borde få det.

Samtidigt vilar vi också tryggt på den nära tusenåriga traditionen av akademier. Akademierna har sett stora kriser och har verkat i samhällen med väsensskilda förutsättningar och har ändå förmått förfina sin position. Detta har skett utan att förlora grunduppdraget som förblivit detsamma: att utbilda för framtiden och formulera ny kunskap genom metodiskt sökande i forskningsprocessen. Ett grunduppdrag som utförs i nära samverkan med det samhälle som inspirerar oss och som i sin tur låter sig inspireras av oss.

Universitetet är ofta den plats där nya idéer först uttrycks och där nya rön framkommer och får spridning. I sina bästa stunder är det en plats där en mångfald av idéer uttrycks och diskuteras. En sådan miljö ger kraft att förändra en person till att bli mer mångsidig men också förberedd på det vi inte vet ska komma. En sådan kraftfull miljö bygger på att vi har tillgång till dem som både tycker som vi och de som har en avvikande åsikt. Och den bygger på att vi uppskattar dem som utmanar våra tankegångar. En fri akademi främjar på så vis det demokratiska samhällsskicket.

Den akademiska diskussionen sker genom det akademiska seminariet. Det är en form som visat sig överlägsen för att föra kunskapen framåt, men den kommer också med speciella krav. Åsikter och teser som framförs ska vara underbyggda med fakta, vilket i sig inte utesluter en utmanande diskussion som kan landa i olika åsikter. Oliheter är något som inte bara ska respekteras utan också något att djupt uppskatta. Verkligheten är sällan enty-

dig och med tillgång till olika förklaringsmodeller står vi bättre rustade för att ta nästa steg för att förstå, förklara och förbättra vår värld och människors villkor.

Kommer denna akademiska diskussion möjligtvis vara en utopi framöver i ett samhälle där polarisering skapar djupa klyftor och där snabba och orubbliga åsikter premieras? Den frågan ställs inte bara inom vårt eget universitet utan också i det snabbväxande och rikt förgrenade nätverk som den internationella akademien består av.

I vår nutid, denna oroliga och på många vis osäkra tid där världens delar är så nära sammankopplade, är det en allt större utmaning för akademien att navigera mellan internationella och politiska spänningar. Grundansatsen måste dock alltid vara att välja samarbete över bojkott som arbetsmetod. Och att välja eftertanke framför enklaste utväg.

En fri akademi är en kraftfull skapelse: här kan ny kunskap som förändrar vår syn på världen uppstå. Kunskap som kanske, någon gång föräras med ett Nobelpris. Helt nyligen fick en briljant och djupt uppskattad kollega med kärlek till akademins alla uppgifter och metod, uppleva just detta. För Lunds universitet kommer 2023 för alltid att vara Anne L'Huilliers år. Och 2023 kommer alltid att vara en god påminnelse om att universitetets uppdrag: forskning och utbildning är ett kraftfullt ljus även i tider av provning.

ERIK RENSTRÖM
Rektor för Lunds universitet

Lunds universitets hedersledamot

2022 beslutade universitetet att instifta utmärkelsen hedersledamot vid Lunds universitet. Utmärkelsen ska tilldelas den som gjort enastående insatser i offentlig eller enskild verksamhet och som haft stor betydelse för särskilt Lunds universitet, men också för samhället i stort. Som yttre tecken på utmärkelsen erhåller personen ett diplom samt en nyckel i silver att bära som kavajnål. Nyckeln är utformad som en av 1668 års nycklar, och dess ax är utformat som hälften av en sol från universitetets spiror.

INGVAR CARLSSON

Efter två omgångar som statsminister, tio år som Socialdemokraternas ordförande och mångårig riksdagsledamot är Ingvar Carlsson otvivelaktigt en av landets mest kända politiker. Mindre känd är kanske hans koppling till Lund. I mitten av 1950-talet skrevs den blivande ministern in vid universitetet, där han bland annat läste statsvetenskap. 1958 blev han politices magister och redan samma år tog han sitt första steg på den politiska karriärstegen då han blev kontaktad av en annan lundaalumn. Det var dåvarande statsminister Tage Erlander som rekryterade Ingvar Carlsson att bli hans sekreterare. I flera decennier hade Ingvar Carlsson sedan en ovan-

ligt betydelsefull position inom svensk politik och utbildningsfrågor låg honom varmt om hjärtat. I slutet av 60-talet utsågs han till utbildningsminister, en roll han hade i fyra år. Ingvar Carlsson har alltid hävdat universitetens, forskningens och den högre utbildningens betydelse för individer och samhället. Dessutom har han behållit kontakten med Lunds universitet, bland annat har han flera gånger medverkat i Studentafton. 1989 blev han hedersdoktor vid Samhällsvetenskapliga fakulteten. Genom att nu utse Ingvar Carlsson till hedersledamot vill universitetet "hedra en lundaalumn, som gjort enastående insatser för vårt land".

Lunds universitets guldmedalj

ANNE L'HUILLIER

När Anne L'Huillier, professor i atomfysik vid LTH, utsågs till mottagare av universitetets guldmedalj konstaterade rektor Erik Renström att hon redan vunnit så många framstående priser att det enda som egentligen återstod var Nobelpriset. Resten är, som man brukar säga, historia och den 10 december 2023 mottog Anne L'Huillier Nobelpriset i fysik ur kungens hand. Anne L'Huillier inledde sin forskargärning i hemstaden Paris, där hon år 1987 upptäckte de extremt korta ljuspulser som vi i dag känner som attosekundpulser. Upptäckten, och den senare utvecklingen av tekniker för att mäta pulserna, har gjort det möjligt att studera exempelvis elektroners rörelser inuti atomer. Anne L'Huillier har oförtrutet ägnat de senaste årtiondena åt jakten på de ofattbart korta attosekunderna härifrån Lund. Hon kom hit första gången 1992 för att delta i experiment vid det nya Högeffektslaboratoriet. 1995 kom hon tillbaka – och blev kvar. Vid sidan av forskningen ägnar hon mycket tid åt undervisning och är en uppskattad lärare och föreläsare bland studenterna. När Anne L'Huillier i dag mottar Lunds universitets guldmedalj är det för att universitetet vill "hedra en forskare som på ett enastående sätt bidragit till att stärka Lunds universitets världsledande forskning".

JONAS HAFSTRÖM

Ambassadör i Bangkok. Och i Washington D.C. Utrikespolitisk rådgivare till statsminister Carl Bildt. Departementsråd. Chef för Moderaternas internationella byrå. Prisad av kungen för sina insatser under tsunamikatastrofen.

Jonas Hafströms har en minst sagt imponerande yrkeskarriär bakom sig. Men allting började precis här, i Lund. Det var här han tog sin juristexamen och det var här han under 1970-talet var aktiv som ordförande både för Lunds akademiska officerssällskap och för Lunds studentkår.

Det var också hit han 2015, efter flera årtionden i regeringens tjänst, återvände. Den här gången som ordförande för Lunds universitet. Fram till mandatperiodens slut den siste april 2023, ledde han universitetsstyrelsen och för det prisas han i dag med Lunds universitets guldmedalj, som delas ut till personer som har gjort "synnerligen betydelsefulla insatser" för universitetet och samhället i stort. Jonas Hafström, som sedan tidigare är hedersledamot i såväl Juridiska föreningen som i Malmö nation, prisas framför allt för det stora engagemang han har visat för alla sidor av Lunds universitet och dess studentliv. Dessutom för att han genom sitt stora personliga nätverk har "öppnat dörrar för universitetet i nationen och världen".

Lunds universitets administrativa pris 2024

ANNA SJÖSTEN

Anna Sjösten har ett enda mål – att alla anställda vid Lunds universitet ska vakna varje morgon och vilja gå till jobbet. Nu prisas hon för sitt engagemang med det systematiska arbetsmiljöarbetet.

”Jisses, vilken rörig organisation”.

Det var Anna Sjöstens första tanke när hon anställdes som HR-konsult på gemensamma förvaltningen 2014. Hon insåg snabbt att här fanns mycket inom arbetsmiljöarbetet att hugga tag i.

– Jag började med att göra en genomgång av det systematiska arbetsmiljöarbetet hos alla sektioner inom förvaltningen. Det visade sig att alla gör många saker som är jättebra, men att nästan ingenting fanns dokumenterat. Och finns det inte skriftligt så existerar det inte enligt arbetsmiljölagstiftningen, säger hon.

I dag, snart tio år senare, har universitetet till stor del henne att tacka för att det numera finns en tydlig organisation som jobbar med frågorna. Det finns lokala skyddskommittéer och en central, ett antal arbetsmiljösamordnare har anställts vid fakulteterna och man har infört en gemensam årlig uppföljning av arbetsmiljöarbetet. Anna Sjösten har, i sin nuvarande roll som HR-specialist och sakkunnig inom arbetsmiljöfrågor, dess-

utom varit drivande i att införa ett digitalt system för att rapportera tillbud och hon är initiativtagare till en friskvårdskör som är öppen för alla medarbetare inom förvaltningen.

I nomineringen till det administrativa priset lyfts hennes professionalitet, humor, goda samarbetsförmåga och vilja att samverka fram. Själv vill Anna Sjösten gärna framhäva vikten av teamwork och hyllar alla de som varje dag jobbar för att förbättra arbetsmiljön runt om på universitetet.

– Hade jag fått önska hade jag delat priset med många andra. Jag är väldigt tacksam och ödmjuk inför texten i nomineringen eftersom det här inte bara handlar om mitt arbete, utan om en insats som många bidrar till.

Mitt i allt arbete med riskbedömningar, förebyggande insatser, samtal med chefer och skyddsombud, drivs Anna Sjösten av en egentligen ganska enkel målbild.

– Jag vill att folk ska gå till jobbet och inte bli skadade eller sjuka, och till och med känna att det är lite gött att vara här. Att man har en schysst kollega, att chefen är tydlig, att man vet vad som förväntas av en, känner till rutinerna och har roligt tillsammans.

JOHAN TEJLER

Söka tillstånd, gå skyddsronder och hålla kontakt med myndigheter. Arbetsuppgifter som många andra ser som ett nödvändigt ont, ser Johan Tejler som sitt drömmjobb. Nu prisas han för sitt arbete med att samordna arbetsmiljöarbetet på Kemicentrum.

Det ringer i Johan Tejlers telefon. Det är vaktmästaren på Kemicentrum som undrar hur en flaska med den giftiga gasen kolmonoxid, som inte ska användas mer men som inte är helt tom, ska hanteras. Johan Tejler ger instruktioner och konstaterar sedan att det kan bli ganska många samtal under en arbetsvecka. Som arbetsmiljösamordnare på en institution där personalen dagligen hanterar kemikalier, är det han som är spindeln i nätet när det gäller att se till att lagar och föreskrifter följs.

– Mitt arbete kretsar kring hälsa, miljö och säkerhet. Jag hjälper forskarna att göra riskutredningar och att hålla reda på när vi ska ansöka om tillstånd och dispenser. Jag planerar skyddsronder, brandskyddsronder och utrymningsövningar och samlar in och diarieför protokoll. Det är otroligt mycket pappersexercis, säger han.

Kort sagt handlar det om att underlätta för institutionens verksamheter att följa lagen. Det kan handla om

stora frågor, som brandskyddet, men också om mindre, som att hitta en passande lokal där doktoranderna kan ha sitt pingisbord utan att det står mitt i en utrymningsväg. Variationen är det Johan Tejler, som disputerade i organisk kemi 2006 och sedan dess har jobbat inom både industri och skola innan han återvände till universitetet för tre år sedan, uppskattar mest med sitt jobb.

– Det finns ingen vanlig dag här, det händer saker hela tiden. Jag vet att vissa tycker att det är tråkiga uppgifter, men jag tycker att det är jätteroligt att skriva tillstånd. Att prata med forskarna och sedan hjälpa till att skriva ansökningar så som myndigheterna vill ha dem. Jag har gjort det lite till en sport att få igenom dem utan att behöva lämna in kompletteringar.

Med engagemang och initiativrikedom har Johan Tejler gjort sig "närmast outhärlig" på Kemicentrum, enligt kollegorna. Dessutom bistår han verksamheten "utan att använda pekpinnar", enligt nomineringen.

– Jag kommer ofta farande med olika lagar och förordningar vi måste följa, men framför allt gillar jag att hitta lösningar och jag är glad att mina kollegor verkar uppfatta det så också. Jag är väldigt glad och rörd över det här priset.

Studenternas pris för utmärakta lärarinsatser inom undervisningen 2024

PATRIK LINDSKOUG

Teori kombinerat med praktiska exempel. En passion för ämnet. Och en stor portion humor. Ungefär så skulle man kunna beskriva framgångsreceptet för den undervisning som Patrik Lindskoug, docent och universitetslektor i juridik och mottagare av det pedagogiska priset, bedriver på Juridiska fakulteten.

Att både vara föreståndare för Affärsrättsligt centrum vid Lunds universitet, ACLU, och vicedekan vid Juridiska fakulteten slukar en hel del tid. Men även om Patrik Lindskougs dagar är fullteknade med de göromål som hör uppdragen till, är han noga med att göra tid i kalendern även för undervisning.

– Jag håller stenhårt fast vid den delen av grundutbildningen som handlar om sakrätt och insolvensrätt. På det sättet träffar jag alla studenter under termin två, säger han samtidigt som han visar runt i huset som kallas Tryckeriet och som inrymmer en del av Juridicums föreläsningssalar och kontor.

Kursen "Kredit, säkerhet och exekution" är ett tydligt exempel på hur Patrik Lindskoug ser till att teorin inte blir överväldigande. Studenterna får öva praktiskt genom att sköta ett fiktivt företag som inte går så bra ekonomiskt. De får lära sig vilka steg ett haltande bolag kan ta för att försöka överleva – belåning, utmätning, företagsrekonstruktion och till sist konkurs.

– Jag går igenom teorin som ligger till grund för lagen och sedan tar vi in praktiker. Jag kanske föreläser om utmätning och så kommer Kronofogden in och berättar om hur det fungerar i verkligheten. Det gör att teorierna blir mindre komplexa.

Efter några års tjänstgöring vid Copenhagen Business School, CBS, i Köpenhamn återvände Patrik Lindskoug till Lund 2019. Här uppskattar han kontakten med studenterna och försöker alltid ha deras perspektiv i åtanke när han planerar undervisningen. I motiveringen till priset nämns bland annat hans entusiasm, tillgänglighet och lyhördhet liksom hans förmåga att skapa en rolig och lärorik stämning i föreläsningssalen.

Humor tycker han själv är viktigt.

– Det måste vara kul, annars fungerar ingenting. Det är förstås ingen komedi man ska framföra, men det är viktigt att se det roliga i varje situation även i undervisningen.

Att nu få motta studenternas pris för utmärakta lärarinsatser är både hedrande och roligt, säger Patrik Lindskoug.

– Det är oerhört omtumlande. Bara tanken på att någon har satt sig ner och skrivit en nominering och sedan lyckats övertyga LUS, det gör mig väldigt glad och tacksam.

ORIANA QUAGLIETTA BERNAL

När studenterna resonerar på ett självständigt sätt trivs Oriana Quaglietta Bernal, universitetslektor vid Sociologiska institutionen, som bäst på jobbet. Nu prisas hon av studenterna, men egentligen hade hon inte alls planerat att ägna sig åt undervisning.

När Oriana Quaglietta Bernal först fick veta att hon är en av årets pedagogiska pristagare trodde hon att det hade skett ett missförstånd.

– Jag är bara vikarierande lektor, jag disputerade förra året och är fortfarande ganska oerfaren. Jag trodde inte att det här var möjligt. När jag förstod att det var det började jag nästan gråta, det är helt fantastiskt, säger hon.

Efter att ha studerat i Italien och England, kom Oriana Quaglietta Bernal till Sverige för sex år sedan för att doktorera i sociologi. Då hade hon inte en tanke på undervisning.

– Jag skulle bara få min doktorstitel och sedan lämna Sverige.

Riktigt så blev det inte – i dag har hon drygt 1 800 undervisningstimmar i kritisk och feministisk kriminologi i bagaget. Under höstterminen 2023 har hon dessutom undervisat på svenska, som hon kallar sitt fjärdespråk efter spanska, italienska och engelska.

– Jag jobbade verkligen väldigt hårt den terminen, konstaterar hon.

Uppenbarligen har hennes slit gått hem hos studenterna. I motiveringen till priset nämns bland annat Oriana Quaglietta Bernals förmåga att skapa en trygg miljö i klassen, att skapa ett bra diskussionsklimat, att exemplifiera och att ständigt utveckla undervisningen. Själv tycker hon att det roligaste är när studenterna ställer kritiska frågor.

– För några veckor sedan presenterade jag min egen forskning för att visa hur man kan bedriva kriminologiska studier. En student ställde då en särskilt eftertänksam fråga om mina metodval. Hen resonerade på ett sätt som visade att hen har förstått de sociokriminologiska begreppen och tillvägagångssätten och vågade kritisera min studie. Det var fantastiskt, då kände jag att jag har nått ut.

Även om tanken från början aldrig var att fokusera på undervisningen, är Oriana Quaglietta Bernal glad att hon gled in på det spåret. I mars 2024 börjar hon en fast tjänst som universitetslektor vid Högskolan i Kristianstad.

– De flesta i samhället kommer inte att läsa min avhandling eller mina artiklar, och undervisningen är därför det bästa sättet att nå ut med kunskap om min forskning. Det här är mitt sätt att ge tillbaka till det svenska samhället.

Karin Dahlgren Minnesfond

Karin Dahlgren innehade tjänsten som övermarskalk vid Lunds universitet i drygt tjugo år. I den verksamhet som Karin bedrev utgjorde studenter en betydelsefull och vital del. Ändamålet med Karin Dahlgren Minnesfond skall vara att främja fostran och utbildning av studerande vid Lunds universitet med särskilt beaktande av sådana personer som vårdar och utvecklar akademiska traditioner.

Årets stipendiat: Fil stud Kalle Schedin

Kalle Schedin har varit ansvarig för både domkyrkomarskalkerna under doktorspromotionen och för att fanborgen kom på plats under högtidliga former i Uppåkra. Nu prisas han med ett stipendium för sina insatser. Själv säger han att han egentligen bara ville träffa kungen.

Varje år delas ett stipendium ur Karin Dahlgrens Minnesfond ut, med syfte att "främja fostran och utbildning av studenter vid Lunds universitet, med särskilt beaktande av sådana personer som vårdar och utvecklar akademiska traditioner". I år heter mottagaren Kalle Schedin. Han är 27 år, kommer från Borås och är inskriven på programmet för Europastudier.

– Jag har varit här sedan 2019, men man kan väl säga att jag har haft begränsade framgångar inom studierna och ett desto större engagemang i nationalslivet, karnevalen och olika spex, säger han.

Med på listan över uppdrag som Kalle Schedin har åtagit sig de senaste åren, finns bland annat att ansvara för domkyrkomarskalkerna under två doktorspromotioner, att hjälpa till under jubileumsfirandet av Kungliga fysiografiska sällskapet och att med kort varsel hoppa in som ansvarig för fanborgen när kungaparet besökte Uppåkra för att inviga projektet "Hallen på höjden". I motiveringen till stipendiet lyfts bland annat hans påhittighet och bekymmerslösa inställning fram.

Hur engagemanget för de akademiska högtiderna startade minns han inte riktigt.

– Folk brukar säga att jag nästlar mig in överallt. När jag fick höra att kungen skulle komma till Uppåkra och att det fanns en vakans för fanborgen högg jag och en kompis direkt. Jag fick inte chansen att prata med kungen, men vi satt vid samma bord under lunchen, så det var coolt ändå.

Att de akademiska traditionerna upprätthålls är viktigt, menar Kalle Schedin.

– Det är traditionerna som skiljer oss från andra universitet och högskolor. Det blir ett magiskt skimmer över Lunds universitet som nyare högskolor inte har. Traditionerna gör också att det blir en speciell sammanhållning mellan studenterna.

Att ta emot stipendiet till Karin Dahlgrens minne känns ärofyllt och överraskande, säger han. Karin Dahlgren var, förutom övermarskalk, bland annat inspektrix vid Lunds nation där även Kalle Schedin är verksam.

– Hon har satt en tonalitet på nationen som vi värnar om än i dag, när vi till exempel ordnar sittningar. Så att det här stipendiet känns väldigt hedrande.

Till minne och för förtjänst – Medaljer vid Lunds universitet¹

INLEDNING

Vid universitetets årshögtid den 26 januari 2024 överlämnar rektor Erik Renström Lunds universitets guldmedalj till nobelpristagaren professor Anne L’Huillier och till Jonas Hafström, före detta ordförande i universitetsstyrelsen, för deras synnerligen betydelsefulla insatser för universitetet. Vid årshögtiden tilldelas också f.d. statsministern och lundastudenten Ingvar Carlsson den nyinstiftade utmärkelsen hedersledamot vid Lunds universitet. Lunds universitets silvermedalj delades senast ut i januari 2023 till f.d. hovrättslagmannen Lars Göran Abelson för hans arbete som ledamot i universitetets disciplinnämnd.

Reglerna om tilldelning av guld- och silvermedaljen uppdaterades i februari 2023. Då instiftades också utmärkelsen hedersledamot vid Lunds universitet. Guld- och silvermedaljer delas ut till personer som gjort synnerligen respektive särskilt betydelsefulla insatser för Lunds universitet, och till hedersledamöter kan utnämnas personer som gjort insatser för Lunds universitet men också för samhället i stort. Den som blir hedersledamot ska ha gjort enastående insatser i offentlig eller enskild verksamhet. Dessutom finns hedersdoktoraten, som delas ut av fakulteterna för olika slags insatser som gynnar vetenskapen.

Utöver belöningsmedaljer har det vid olika tillfällen tagits fram medaljer av en annan karaktär – medaljer som ska påminna om viktiga händelser i universitetets historia. I det följande ska Lunds universitets medaljer och utmärkelser beskrivas samt vilka funktioner de har haft och kommer att ha. Däremot kommer jag inte att ta upp sådant som benämns som 'priser', t.ex. Lunds universitets administrativa pris och Studenternas pris för utmärkta lärarinsatser inom undervisningen. Inte heller kommer jag att ta upp medaljen för nit och redlighet i rikets tjänst, vilken delas ut till alla statsanställda efter nitisk och redlig statstjänst i 30 år (eller 25 år vid pension).

OLIKA SLAG AV MEDALJER

En skillnad kan göras mellan å ena sidan minnesmedaljer och å andra sidan förtjänst- eller belöningsmedaljer. Minnesmedaljer ska påminna om en viss historisk händelse, medan förtjänst- eller belöningsmedaljer ska belöna mottagaren för insatser i samhällets tjänst.

En annan skillnad kan göras mellan bärbara medaljer och bordsmedaljer. Som hörs på namnet är bärbara med-

Carl-Gustaf Andrén, bärande om halsen H.M. Konungens medalj i 12:e storleken i serafimerordens band och på bröstet Serafimermedaljen, Kungl. Nordstjärneordens ledamotstecken och Lunds kommuns förtjänststecken.
Foto: Henrik Andrén

aljer avsedda att bäras på kläderna, medan bordsmedaljer är avsedda att förvaras. Bordsmedaljer kan också kallas minnespenningar. Bordsmedaljerna var viktiga som medium för information vid en tid då få andra medier fanns, och de förmedlade – som konsthistorikern Ylva Haidenthaller nyligen framhöll i sin avhandling² – information genom kombinationen av bild och text och genom att de inte enbart kunde uppfattas med synen utan också med känseln. De var föremål som kunde utgöra grunden för konversationer i sällskapslivet.

Gränserna mellan minnesmedaljer och förtjänstmedaljer, bordsmedaljer och bärbara medaljer, är flytande. Som ett exempel kan nämnas den förnämsta medalj som står till H.M. Konungens förfogande, Serafimermedaljen. Den instiftades 1748 tillsammans med Serafimer-, Svärds- och Nordstjärneorden, och den var först en av tre minnesmedaljer som skulle markera minnet av dessa tre ordnars instiftande.³ De tre medaljerna var först bordsmedaljer, men Serafimermedaljen gjordes ganska omgående bärbar och försågs sedan med en kunglig krona. Den kom att användas, och används fortfarande, som en belöningsmedalj för den som genom humanitär eller allmänt samhällsgagnande gärning gjort sig synnerligen förtjänt.⁴ Universitetets tidigare rektor, senare universitetskanslern Carl-Gustaf Andrén mottog medaljen 2002. De båda medaljerna till Svärds- och Nordstjärneordens instiftande var inte bärbara och har enbart haft som funktion att påminna om de svenska riddarordnarnas instiftande 1748.

DE FÖRSTA MINNESMEDALJERNA MED ANKNYTNING TILL LUNDS UNIVERSITET

Lunds universitet inrättades som bekant 1666 och inledde sin verksamhet 1668. Med anledning av detta präglades senare – 1733 – en minnesmedalj (ca 14 mm i diameter). Medaljen har på åtsidan⁵ en bild av Karl XI och på frånsidan Minerva med sitt spjut i högra handen och den vänstra handen vilande på medusaskölden.⁶ Minerva var främst visdomens gudinna i romersk mytologi men beskyddade också strategisk krigskonst samt konst och hantverk. Texten på medaljen är *TANTO PERDIGNA PARENTE*, 'högst värdig en så stor fader'.⁷ *Perdigna* 'högst värdig' är feminint och syftar på Minerva som symboliserar universitet.

Medaljen till minne av Lunds universitets instiftande präglades alltså inte på 1660-talet utan utformades och präglades långt senare, 1733 av medaljgravören Johan Carl Hedlinger.⁸ Vid denna tidpunkt präglade Hedlinger också en medalj till minne av Åbo universitets grundande 1640. På den medaljen finns drottning Kristina avbildad, iklädd Minervas dräkt och med Minervas uggla Glaucus på frånsidan, sittande på fyra böcker representerande de fyra fakulteterna.⁹

Nästa gång en minnesmedalj präglades åt Lunds universitet var 1868, i samband med 200-årsjubileet. Denna medalj är större, 58 mm i diameter. På åtsidan finns Karl XV:s porträtt och på frånsidan Minerva, som nedlägger en olivgren på en altarlik gränsten, på vars

1733 års medalj (åtsida och frånsida)

Bildkälla: Alvin

<https://www.alvin-portal.org/alvin/view.jsf?pid=alvin-record:250724>

framsida ses Sveriges tre kronor i en rund sköld. Ugglan Glaucus sitter vid hennes fot, och bakom henne står en lågande oljelampa på en antik ställning.¹⁰ Man skulle kunna uppfatta kvisten som en lagerkvist symboliserande lärdom, men gränsstenen och inskriptionen antyder att det är fråga om olivkvisten som fredssymbol. Inskriptionen är nämligen *ACADEMIA CAROLINA CONCILIATRIX SACRA SECULARIA ITERUM CELEBR[AT] MDCCCLXVIII*, 'den karolinska akademien, fredsstiftaren,¹¹ firar 1868 ånyo sin högtidliga hundraårsfest'.¹² Medaljen graverades av Johan Edvard Ericsson.

Nu börjar minnesmedaljerna komma oftare. Redan 1882 är det dags igen, i samband med att Oscar II förärar universitetet den rektorskedja som ännu är i bruk. Medaljen är 56 mm i diameter. Oscar II:s bild finns på medaljens åtsida, och på framsidan finns motivet från

universitetets sigill. Inskriptionen är *DONAVIT OSCAR II REX SVECIAE ET NORVEGIAE*, 'Sveriges och Norges konung Oscar II skänkte [den]', underförstått rektorskedjan, eftersom exakt samma text och version av sigillet finns på rektorskedjan. Medaljen graverades av Lea Ahlborn, den första kvinnliga svenska medaljgravören och tillika en framstående sådan. Som utnämnd till gravör vid Kungl. Myntverket 1855 var hon den första kvinnan i svensk statstjänst, och hon innehade tjänsten till sin död 1897.¹³

250-ÅRSMEDALJEN 1918 – FRÅN MINNESMEDALJ TILL FÖRTJÄNSTMEDALJ

Om 1882 års medalj på framsidan helt enkelt hade sigillet som motiv, blev symbolinnehållet betydligt mer mång-

1868 års medalj (åtsida och framsida)

Bildkälla: Alvin

<https://www.alvin-portal.org/alvin/view.jsf?pid=alvin-record:181830>

1882 års medalj (åtsida och framsida)

Bildkälla: Alvin

<https://www.alvin-portal.org/alvin/view.jsf?pid=alvin-record:185314>

facetterat i medaljen till universitetets 250-årsjubileum 1918. Denna medalj, som är ännu större än de tidigare, ca 68 mm i diameter, tillverkades i silver och brons efter gravyr av Sven Kulle, som utgick från ett utkast av professor Carl Magnus Furst vid medicinska fakulteten.¹⁴ På åtsidan finns i bakgrunden ett lagerträd, som symboliserar vetenskapen. Lagern var Apollos träd, något som utgjorde bakgrunden till Daphnes förvandling till ett lagerträd i en av Ovidius metamorfoser.¹⁵ Lagerträdets grenar omgärdar Karl XI:s och Gustaf V:s namnchiffer samt återgivningar av universitetets sigill och de fyra ursprungliga fakulteternas sigill. Förutom universitetets devis *AD UTRUMQUE [PARATUS]*, '[beredd] till bådadera' finns teologiska fakultetens *HEIC VIA VERITAS VITA*, 'här [är] vägen, sanningen och livet', juridiska fakultetens *SUUM CUIQUE [TRIBUERE]*, '[att ge] åt var och en sitt' och medicinska fakultetens *DEUS CREAVIT MEDICUM*, 'Gud skapade läkaren'. Den filosofiska fakultetens sigill saknar devis.

De fyra ursprungliga fakultetssigillen gick förlorade under kriget 1675-79 och ersattes av nya, vars motiv stämmer överens med de ursprungliga. Lejonet från universitetssigillet återkommer i alla fakultetssigill. I teologiska fakultetens sigill håller lejonet en bok med bokstäverna *V D (VERBUM DIVINUM, 'Guds ord')* och ett krucifix. I juridiska fakultetens sigill håller lejonet juristsymbolerna svärd och balansvåg för beslutsmakten respektive de bedömningar och avvägningar som juristen ska göra. I medicinska fakultetens sigill håller lejo-

net fram sin tass till en läkekunnig person, som sitter vid några medicinalväxter. Detta syftar på berättelsen om Androkles, som vandrade utmattad i öknen och sökte skydd vid foten av ett berg. Ett lejon kom och lade sin tass i hans knä och slickade hans hand. Lejonets tass var svullen och en stor törntag hade trängt in i tassen, och Androkles drog ut taggen. I filosofiska fakultetens sigill står lejonet med ena foten på parnassen, bakom en sköld försedd med lärdomens lagerkrans och stjärna. Ur ett moln kommer en hand fram som håller blixnar.¹⁶

På medaljens framsida finns en bild av vetenskapens fackla inom en krans av ek och lager. Dessa typer av blad finns även representerade på doktorsringarna. Runt facklan finns texten *FAX SCIENTIAE FULGET, LUCET PER SÆCULA*, 'vetenskapens fackla strålar, lyser genom sekler'. Runt det hela finns inskriptionen *ACADEMIA CAROLINA CONCILIATRIX SACRA SÆCULARIA CELEBRAT*, 'den karolinska akademien, fredsstiftaren, firar sin högtidliga hundraårsfest'.

1918 års medalj var först en renodlad minnesmedalj. Den delades ut i silver i sju exemplar till kung Gustaf V, kronprins Gustaf (VI) Adolf, prinsarna Carl och Eugen samt universitetskanslern Carl Swartz, f.d. universitetskanslern Fredrik Wachtmeister och prokanslern, biskop Gottfrid Billing. I brons delades den ut till 40 personer inom och utom universitetet.¹⁷ Dessa var i första hand "universitetets gäster och hedersdoktorerna i de olika fakulteterna, varjämte såväl akademistaten som andra intresserade sattes i tillfälle att erhålla sådana till ett pris av 5 kr".¹⁸

1918 års medalj i silver
Foto: Axel Sunnqvist

Som minnesmedalj betraktad skulle 1918 års medalj kunna läggas till handlingarna här. Men parallellt med att en ny förtjänstmedalj inrättades omkring 1960 (se nedan), fortsatte 1918 års silver- och bronsmedaljer att delas ut. Silvermedaljen delades ut åtminstone till vissa avgående rektorer. Således framgår det i dagspressen att Assar Hadding fick silvermedaljen vid sin avgång som rektor 1951,¹⁹ och Ragnar Bergendal hedrades på samma sätt 1957.²⁰ Vid genomgång av protokollen från större och mindre konsistoriet (motsvarighet till dagens universitetsstyrelse) vid relevanta tidpunkter har dock inga beslut eller anteckningar om dessa medaljöverlämningar, eller eventuella överlämningar av medaljen till andra avgående rektorer, kunnat påträffas.²¹ Medaljerna kan därmed sägas ha betraktats mer som minnesföremål än som utmärkelser.

1918 års silvermedalj delades senast ut 1962 till Lantbruksinstitutet i Alnarp och 1964 till Lunds stadsfullmäktige.²² En tänkbar hypotes är att den nya silvermedaljen skulle delas ut till fysiska personer, medan den gamla kunde delas ut till juridiska personer. Hypotesen motbevisas dock av att Norges Tekniska Högskola tilldelades den nya silvermedaljen i september 1960. Den tidsmässiga överlappningen i utdelningen av de båda silvermedaljerna är kort, bara några år.

Bronsmedaljen, däremot, hade ingen motsvarighet i 1960 års förtjänstmedaljssystem, och 1918 års medalj fortsatte att delas ut länge: De senaste mottagarna fick den så sent som 1989 respektive 1992. De var två byråchefer inom universitetets centrala förvaltning,

Karl-Gustav Jönsson och Åke Göransson, och de fick den i samband med pensionering.²³

DE SENASTE MINNESMEDALJERNA

Det har uppgetts att en minnesmedalj skulle ha tagits fram till 300-årsjubileet 1968.²⁴ Någon särskild sådan medalj kan inte påträffas någonstans. Däremot finns ett antal kopior av 1733 års medalj till minne av universitetets inrättande, och det måste vara dessa som avses. De ligger i askar av utpräglad 1960-talskaraktär i ett kassaskåp i universitetshuset.

Till 350-årsjubileet 2016-18 togs däremot en ny minnesmedalj fram. På ena sidan finns universitetets sigill, och på den andra finns övre delen av en jordglob med universitetshuset, en lagerkvist och Minervas uggla Glaukus. Här finns alltså referenser till 1918, 1868 och 1733 års medaljer. Medaljen utformades av Ernst Nordin och är ca 66 mm i diameter. Medaljen tillverkades i 35 nummerade exemplar som auktionerades ut den 11 februari 2017 för att finansiera ett forskningsprojekt vid Lunds universitets Historiska museum. Detta projekt syftade till att restaurera och bevara föremål som påträffats under korstolarna i Lunds domkyrka.²⁵ H.M. Konungen fick ta emot en guldpläterad version av medaljen vid jubileumshögtiden.

1960 INRÄTTAS GULD- OCH SILVERMEDALJ

När Philip Sandblom blev rektor 1957 överlämnade han 1918 års silvermedalj till sin företrädare Ragnar Bergendal,

2016–18 års medalj i guld

Bildkälla: Akademiintendenturen

men det var sista gången detta skedde vid ett rektorsskifte. Vid denna tid genomfördes stora förändringar i universitetets ceremoniel. Talarerna återinfördes 1962,²⁶ rektorskåpan (som bara hade använts vid sällsynta tillfällen) återinfördes för regelbundet bruk²⁷ och nya universitetsmedaljer instiftades. Dessa medaljer ska ha präglats 1959,²⁸ och i handlingar från 1969 anges att medaljen hade tillverkats "dels i silver dels i brons" och att även medaljer i guld skulle kunna delas ut till särskilt förtjänta.²⁹ Uppgiften om en bronsmedalj är sannolikt felaktig. Det saknas andra belägg för att någon ny bronsmedalj tillverkats omkring år 1960, och det är förmodligen fråga om en sammanblandning med 1918 års medalj.

Om de akademiska ceremonierna hade utvecklats och stärkts omkring 1960, blev de å andra sidan kontroversiella mot decenniets slut. Såväl promotionerna som professorsinstallationerna ifrågasattes då, men de överlevde. Beslutet om fortsatt universitetsgemensam finansiering av promotionerna fattades 1970 med 20 röster mot tre i konsistoriet, beslutet om fortsatta professorsinstallationer med 15 röster mot åtta. Rektor Per Stjernquist tillhörde minoriteten och reserverade sig mot besluten. Frågan om nypräglning av medaljer var i gengäld alldeles okontroversiell: "Konsistoriet beslöt enhälligt att en ny upplaga om 25 exemplar skulle präglas av universitetets silvermedalj".³⁰ Då hade 22 silvermedaljer och tre guldmedaljer delats ut.³¹ Antalet kan tolkas som att 25 silvermedaljer hade tillverkats även i en första omgång, varav tre hade förgyllts.

Hur såg då de medaljer som präglats 1959 och som behövde präglas på nytt 1970 ut? De hade på åtsidan universitetets sigill och inskriptionen *REGIA ACADEMIA CAROLINA LUNDENSIS*, 'Den kungliga karolinska lundsiska akademien'. På framsidan blev inskriptionen *SOCIIS ET AMICIS ACADEMIAE LUNDENSIS*, 'åt den lundsiska akademins bundsförvanter och vänner' eller 'åt Lunds universitets bundsförvanter och vänner'. I mitten grave-ras "För utmärakta tjänster" samt mottagarens namn och året för utdelningen. Tidigare – detta måste ha varit före 1980 – ska enligt uppgift³² ha graverats in *OB EXIMIA MERITA. BENEVOLENTIAE GRATIA*, 'På grund av särskilda förtjänster. För välviljans skull'.

Guld- och silvermedaljerna ska först ha varit bordsmedaljer men sedan börjat tillverkas med bäranordning. Det har funnits en uppgift om att denna förändring skedde omkring 2007,³³ men den medalj som Carl-Gustaf Andrén tilldelades 1980 har bäranordning.³⁴ Guldmedaljen bärs om halsen och silvermedaljen på bröstet i band delat i blått och lejonbrons. De är 56 mm i diameter.

Guld- och silvermedaljerna är belöningsmedaljer och inte minnesmedaljer – de är inte instiftade för att påminna om en viss historisk händelse, utan har från början delats ut till förtjänta personer. Det synes inte ha funnits några statuter eller föreskrifter för utdelandet. Hans Modig har i en promemoria om bl.a. dessa medaljer angett att det inte fanns några sådana föreskrifter, utan respektive rektor har själv fattat beslut, ibland efter "överläggning

1960 års belöningsmedalj i guld
Foto: Martin Andrén

1960 års belöningsmedalj i silver
Bildkälla: Akademiintendenturen

inom ämbetet”.³⁵ I åtminstone något fall har – enligt samma promemoria – universitetsstyrelsen fattat beslut.³⁶ ”Det har varit rektors och universitetsledningens sätt att visa uppskattning.”³⁷ År 2014 bestämdes att det är rektor som beslutar om utdelningen.³⁸

De första två mottagarna av silvermedaljen var riksdagsledamoten Torsten André och biskopen Anders Nygren, båda 1960. Sammanlagt har ett 50-tal silvermedaljer delats ut. Guldmedaljen delades inte ut förrän 1967 och då till direktören Ruben Rausing. År 1968 fick Torsten André även guldmedaljen.³⁹ Det torde här vara fråga om medaljer i förgyllt silver,⁴⁰ men på 1980- och 1990-talen gjordes en åtskillnad mellan guldmedalj, medalj i förgyllt silver, och silvermedalj.⁴¹ Under dertiden delades medaljen i förgyllt silver ut till sju personer, första gången 1986 till skeppsredaren, förläggaren och donatorn Einar Hansen, som några år senare fick utmärkelsen Universitetets nyckel (se nedan).⁴²

Eftersom de nya medaljerna kunde förväntas ersätta den tidigare användningen av 1918 års silvermedalj, borde avgående rektorer finnas bland mottagarna. Så är också fallet. De flesta har fått guldmedaljen, bland dem den ovan nämnde Carl-Gustaf Andrén. Några har dock avböjt: Instiftaren Philip Sandblom själv, Per Stjernquist (som inte deltog vid sin sista promotion och fick en röd cykel) och Nils Stjernquist (som fick en rektorshatt i tenn).⁴³ Utöver rektorer har universitetsstyrelsens ordförande, donatorer och förvaltningschefer

(med titlar som universitetsråd eller universitetsdirektör) funnits bland mottagarna. Den första kvinnan som fick ta emot guldmedaljen var den första kvinnan på rektorsposten Boel Flodgren år 2003. När det gäller silvermedaljen var den första kvinnan – om man bortser från att Henri Matisse tre barn (en dotter och två söner) fick ta emot silvermedaljen 1966 – Grace Sandblom 1968, konstsamlare tillsammans med maken, den ovan nämnde Philip Sandblom, och senare donator till universitetet.

UNIVERSITETETS NYCKEL

Universitetet har inte nöjt sig med att dela ut guld- och silvermedaljen, utan instiftade 1991 utmärkelsen Universitetets nyckel. Den skulle utgöra ”en ny hedersvärdighet för särskilt förtjänstfulla insatser till universitetets fromma”.⁴⁴ Utmärkelsen skulle vara exklusiv och antalet innehavare starkt begränsat, och universitetsstyrelsen skulle fatta beslut om utdelning. Ett bakomliggande skäl var att det kunde ifrågasättas om hedersdoktorat borde utdelas för andra insatser än vetenskapliga, vilket hade skett vid några fakulteter. Därför fanns behov av en ny utmärkelse.⁴⁵

Mottagarna utnämndes till *AMICUS UNIVERSITATIS LUNDENSIS*, ’Lunds universitets vän’. De fick ett diplom och en replik i två tredjedels storlek (19 cm lång) av en av universitetets ceremoniella nycklar från 1668. Denna låg på en blå bädd i ett träskrin, gjort av trä från ett fällt träd från Lundagård.

Nyckeln har delats ut tre gånger, till skeppsredaren,

förläggaren och donatorn Einar Hansen (1990), länsrådet Lennart Linder-Aronson (1991) och universitetsstyrelsens ordförande Lennart Nilsson (2005). Den första mottagaren fick alltså utmärkelserna innan den var instiftad! Detta förklaras av att Einar Hansen 1990 fick en speciell utmärkelse i form av en nyckel som tack för sin donation till en professur i bok- och biblioteksvetenskap.⁴⁶ Han hade ju då redan fått 1960 års medalj i förgyllt silver, och den speciella utmärkelse som utformades till honom blev året därpå en fast men sällsynt del av universitetets belöningssystem.

UNIVERSITETETS PLAKETT

Några år före nyckeln hade en annan utmärkelse instiftats, en silverplakett med universitetsbyggnaden och magnoliorna som motiv. Den delades ut av H.M. Konungen till Anna-Greta Crafoord 1986 i samband med att Holger Crafoords ekonomisentrum började byggas. En mindre version delades ut till ledamöter i Crafoordska stiftelsens styrelse. Denna mindre version har också delats ut till "företrädare för näringslivet och i ett par fall av ledningarna för områden till personer som gjort särskilda insatser inom dessa".⁴⁷

NYA REGLER

Desvenska riddarordnarna är de ovan nämnda Serafimer-, Svärds- och Nordstjärneordnarna, och 1772 tillkom Vasaorden. Sedan 1975 har dessa ordnar inte kunnat delas ut till svenska medborgare, med vissa undantag på senare tid för kungahusets medlemmar. Sedan den 1 februari 2023 är utdelning till svenska medborgare åter möjlig. H.M. Konungen är ordnarnas stormästare och fattar vid extra ordenskapitel i Kungl. Maj:ts Orden det formella beslutet om ordensförläning, och innan dess ska ett ordensråd ta ställning till inkomna nomineringar och själv ta fram förslag. Ordensrådets förslag till utmärkelser tillställs regeringen, och statschefen beslutar sedan om förläningar på regeringens förord.⁴⁸ Orderna administreras av ordenskansliet vid Kungl. Maj:ts orden.⁴⁹ Den person, organisation eller myndighet som vill nominera någon till en utmärkelse gör detta till ordenskansliet.⁵⁰ Utmärkelserna ska avse förtjänstfulla insatser och – till skillnad från vad som gällde före 1975 – inte ha samband med ämbetstitel och tjänsteår.⁵¹ Serafimerorden är avsedd för kungahusets medlemmar och utländska statschefer, men de andra tre orderna täcker in förtjänstfulla insatser inom var sin del av samhället: Svärds-

orden tilldelas militär personal inom det militära området. Nordstjärneorden har en tonvikt på att uppmärksamma och belöna insatser med anknytning till offentlig verksamhet. Vasaorden bör företrädesvis tilldelas för insatser inom privat verksamhet.⁵² Till privat verksamhet hör också civilsamhället.

Utöver dessa ordnar finns olika typer av medaljer. H.M. Konungen delar ut bl.a. den ovan nämnda Serafimermedaljen samt H.M. Konungens medalj och medaljen *LITTERIS ET ARTIBUS*. Regeringen delar ut fyra medaljer, bl.a. *ILLIS QUORUM MERUERE LABORES* och För berömliga gärningar.

Det nya belöningssystemet föranledde regeringen att uttala att myndigheter hellre bör nominera till de centrala belöningarna – främst ordnarna och regeringens medaljer – än att själva dela ut "bärbara medaljer för förtjänstfulla insatser som kan konkurrera med rikets främsta utmärkelser".⁵³ Ett undantag gjordes för universitetet. Som det uttrycktes i propositionen: "De utmärkelser universitet och högskolor förfogar över bör lämnas utanför en sådan styrning för att flera av dessa belöningar har ett historiskt värde och av respekt för den akademiska friheten."⁵⁴ Inom Lunds universitet ansågs det ändå vara ett lämpligt tillfälle att se över universitetets belöningssystem. En arbetsgrupp bildades under ledning av rektor emeritus Göran Bexell och med f.d. förvaltningschefen Hans Modig, avdelningschefen och övermarskalen Carin Brenner, utredaren Anna Åkesson, och efter en tid undertecknad, som ledamöter.

Gruppen föreslog att bronsmedaljen, silverplaketten och Universitetets nyckel skulle avskaffas som utmärkelser. Guld- och silvermedaljen skulle behållas, och en ny kategori hedersledamöter skulle införas. Anledningarna till detta var flera: Utdelning av bronsmedaljen och silverplaketten hade kommit ur bruk. Det var oklart vad som avsågs med en utmärkelse i form av en nyckel och vilken ställning den hade i förhållande till medaljerna. Det nya hedersledamotskapet skulle kunna ersätta nyckeln. Slutligen föreslog gruppen att ett råd för utmärkelser skulle tillsättas. Detta skulle fungera som beredningsorgan.

Den 2 februari 2023 fattade rektor beslut om nya medaljregler för Lunds universitet. Dessa innebär att guld- och silvermedaljen behålls och innehavaren av universitetets nyckel kvarstår. Bronsmedaljen och silverplaketten ska inte längre utdelas.⁵⁵ Samtidigt inrättades den nya utmärkelser Hedersledamot vid Lunds universitet.⁵⁶

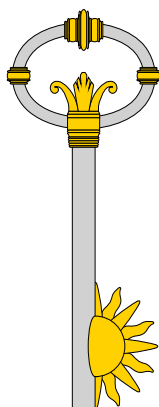
Silvermedaljen ska delas ut till personer som gjort "sär-

skilt betydelsefulla insatser för Lunds universitet”, medan guldmedaljen delas ut till personer som gjort ”synnerligen betydelsefulla insatser för Lunds universitet”.⁵⁷ Dessa medaljer delas i första hand ut till personer inom universitetet men kan också ges till andra personer som gjort särskilt respektive synnerligen betydelsefulla insatser för Lunds universitet och samhället.

Medaljerna ska delas ut vid årshögtiden. De är bärbara och tillverkas i silver respektive förgyllt silver med en diameter om 56 mm (18:e storleken). Bandet är delat i lejonbrons och blått, universitetets färger.⁵⁸ Guldmedaljen bärs i band om halsen eller på bröstet i rosett. Silvermedaljen bärs på bröstet i band eller rosett.⁵⁹

Hedersledamot vid Lunds universitet kan den bli som har ”gjort enastående insatser i offentlig eller enskild verksamhet och som haft stor betydelse för Lunds universitet, men också för samhället i stort”.⁶⁰ Det kan samtidigt finnas högst fem hedersledamöter. Utmärkelsen utgörs av ett diplom och en nyckel i silver att bära som kavajnål. Nyckeln är utformad som en av 1668 års nycklar, och dess ax är utformat som hälften av en sol från universitetets spiror.⁶¹ Anställda vid universitetet kan inte bli hedersledamöter.⁶²

Beslut om utdelning av medalj eller värdighet som hedersledamot fattas av rektor efter förslag från rådet för utmärkelser. Detta råd inrättades från och med den 2 februari 2023 och det ska bestå av tre till fem ledamöter med fri ställning, integritet och insikter om universitet och samhälle. Rådet ska bereda utmärkelseärenden genom att själv ta fram förslag och verka för att förslag lämnas in.⁶³

Förlaga till nyckel som hedersledamöter ska bära som tecken på sin värdighet.

Bild: Statsheraldiker Davor Zovko, Riksarkivet

De första medaljörerna enligt det nya systemet är professor Anne L’Huillier och f.d. ordföranden i universitetsstyrelsen Jonas Hafström. De får guldmedaljen för sina synnerligen betydelsefulla insatser för universitetet. Motiveringen i Anne L’Huilliers fall är: ”Hon är en internationellt ledande forskare. Lunds universitet vill hedra en forskare som på ett enastående sätt bidragit till att stärka Lunds universitets världsledande forskning.” Beträffande Jonas Hafström lyder motiveringen: ”Som [ordförande i universitetsstyrelsen] har han inte bara lett sammanträden utan därutöver visat ett ovanligt engagemang för alla sidor av Lunds universitet och dess studentliv. Genom sitt stora nätverk har han öppnat dörrar för universitetet i nationen och världen.”⁶⁴ Således är det fråga om tydliga exempel på ”synnerligen betydelsefulla insatser för Lunds universitet”.

Rektor Erik Renström sade den 25 september 2023, när utmärkelserna offentliggjordes, att Anne L’Huillier är Lunds universitets mest prisbelönta forskare: ”Hon har fått the Wolf prize in physics – allmänt kallat lilla Nobelpriset i fysik – och egentligen är det bara just Nobelpriset som återstår för henne”.⁶⁵ Rektor blev sannspädd, eftersom det den 3 oktober 2023 kungjordes att Anne L’Huillier var en av de tre mottagarna av 2023 års Nobelpris i fysik.⁶⁶

Den senast utdelade silvermedaljen visar på ett annat användningsområde för medaljerna, nämligen att belöna personer som har bistått universitetet genom att under lång tid utöva viktiga uppdrag åt universitetet, uppdrag som kanske inte är lika synliga utåt. Som exempel på detta ska nämnas att f.d. hovrättslagmannen Lars Göran Abelson fick silvermedaljen vid årshögtiden i januari 2023 för sitt arbete som ledamot i universitetets disciplinnämnd.

FAKULTETSMEDALJER

Avslutningsvis ska nämnas att två fakulteter har instiftat egna medaljer.⁶⁷ När utmärkelsen Universitetets nyckel inrättades 1991 konstaterades att medicinska fakulteten hade en medalj som användes för att belöna personer för andra insatser än vetenskapliga. Rektorsämbetet konstaterade också att fler fakulteter än den medicinska kunde besluta att utdela egna medaljer i silver. De borde ha samma storlek som universitetets silvermedalj och utformas med denna som förebild.⁶⁸

Medicinska fakulteten lät redan 1956 den framstående silversmeden Wiwen Nilsson utforma en medalj utifrån

fakultetens sigill. Innan dess hade professor Carl-Herman Hjortsjö gjort en förlaga.⁶⁹ Det är fråga om en bordsmedalj som finns i valörerna guld, silver och brons. Guldmedaljen har bara delats ut två gånger, till donatorerna John Persson och Augusta Persson 1968 och till landshövding Nils Hörjel 1984. Silvermedaljen har delats ut arton gånger, utöver (fram till 1971) till avgående professorer vid fakulteten. Bronsmedaljen har delats ut en gång, 2009, till medicinhistorikern Inga Nilsson, men fram till 1971 delades den ut till avgående dekaner vid fakulteten.⁷⁰

Nu gällande riktlinjer är från den 25 februari 2009. Medalj delas ut i brons eller silver "till personer, som gjort fakulteten avsevärda tjänster i en eller annan form och som fakulteten på detta sätt önskar hedra". Det är dekanen som fattar beslut om medaljtilldelning.⁷¹ På medicinska fakultetens hemsida finns en förteckning över mottagarna.⁷²

Juridiska fakulteten instiftade en medalj den 11 februari 1987. Det var fakultetens forskningsnämnd (under ordförandeskap av dekanen Rune Lavin) som instiftade medaljen,⁷³ och fakultetsstyrelsen involverades inte förrän det var klart vem som tilldelats den första medaljen.⁷⁴ Enligt en liten broschyr var syftet med medaljen att den ska delas ut till "personer som särskilt gynnat och stött juridisk forskning och utbildning vid Lunds universitet".⁷⁵ Medaljen är en bordsmedalj. Motivet är

fakultetens sigill och den finns i silver och brons. Versionen i silver delades ut första gången till regeringsrådet Olov Hegrelius 1987,⁷⁶ som "genom sitt mångåriga arbete i Torsten och Ragnar Söderbergs Stiftelser i hög grad verkat för att stödja juridisk forskning vid Lunds universitet".⁷⁷ Den har bl.a. även 1991 delats ut till Hans-Heinrich Vogel,⁷⁸ som var docent i Lund och professor i offentlig rätt i Stockholm men sedan blev professor i samma ämne i Lund. Han har gjort stora insatser för Juridicum's bibliotek. Bronsmedaljen har bl.a. delats ut till studenter som varit framgångsrika i rätttegångstävlingar (the European Law Moot Court Competition 2010).

År 1992 tillverkades en bärbar medalj i silver.⁷⁹ Även denna har fakultetssigillet som motiv. Det kan antas att införandet av denna medalj har ett samband med att rektorsämbetet 1991 hade konstaterat att fakulteterna kunde besluta att utdela egna medaljer.

Den bärbara medaljen har bl.a. delats ut till två kategorier personer som inte brukar komma ifråga för hedersdoktorat, nämligen de som är juris doktorer vid ett annat svenskt universitet och de som har donerat resurser som gynnar fakulteten.⁸⁰ I den första av dessa grupper finns professor Ulf Bernitz, som 2011 hedrades för sina insatser för den Europarättsliga forskningen i Sverige. Under 2022 hedrades två donatorer: Lennart Blecher, som donerat medel till gästprofessorer i mänskliga rättigheter, och den nyss nämnde Rune Lavin, som tillsammans med sin fru Lena Lavin donerat medel till en forskningsstiftelse. Vid ett tillfälle – år 2000 – har den bärbara medaljen delats ut i guld, till bankmannen Hans Cavalli-Björkman med anledning av Skandinaviska Enskilda Bankens fond för en professur i bankrätt.⁸¹ Den bärbara medaljen har också delats ut till rektorer och vicerektorer vid två vietnamesiska juridiska universitet vid avslutningen av ett omfattande rättsligt biståndprojekt.

Juridiska fakulteten har – bortsett från broschyrens formulering "personer som särskilt gynnat och stött juridisk forskning och utbildning vid Lunds universitet" – ännu inget särskilt reglemente om på vilka grunder de båda medaljerna i sammanlagt fyra olika valörer ska delas ut. Fakultetens motto kan kanske vara vägledning nog? *Suum cuique [tribuere], [att ge] åt var och en sitt*.

Medicinska fakultetens medalj i guld.

Bildkälla: Sydsvenska Medicinhistoriska Sällskapet

Juridiska fakultetens medaljer
Foto: Martin Sunnqvist

Martin Sunnqvist
Professor i rättshistoria

NOTER

1. Tack till Anders, Martin och Henrik Andrén, Zack Fritzon, Ylva Haidenthaler, Rune Lavin, Hans Modig, Cajsa Sjöberg, Olivia Peukert Stock, Magnus Svensson, Fredrik Tersmeden, Christian Thorén och Elsa Trolle Önnerfors för upplysningar och hjälp. Texten bygger på ett föredrag i Lunds universitetshistoriska sällskap den 23 februari 2023 och på information som togs fram till en artikel i LUM där Carin Brenner och undertecknad medverkade den 4 april 2023 "Gärna medalj – men först en rejäl översyn" av Minna Wallén-Widung [www.lu.se/artikel/garna-medalj-men-forst-en-rejal-oversyn, senast besökt 2023-12-20].
2. Ylva Haidenthaler, *The Medal in Early Modern Sweden. Significances and Practices*, Lund: Mediehistoriskt arkiv, 2021.
3. Bror Emil Hildebrand, *Sveriges och svenska konungahusets minnespenningar, praktmynt och belöningsmedaljer*, andra delen, Stockholm: Vitterhetsakademien, 1875, s. 66-69.
4. Ernst E. Areen och Sten Lewenhaupt, *De nordiska ländernas riddarordnar*, band I, Stockholm: AB Svensk litteratur, 1942, s. 142-145.
5. Medaljers sidor brukar beskrivas med begreppen 'åtsida' (framsida) och 'frånsida' (baksida). Åtsidan är sidan med statschefens porträtt, namnchiffer eller vapen.
6. Bror Emil Hildebrand, *Sveriges och svenska konungahusets minnespenningar, praktmynt och belöningsmedaljer*, första delen, Stockholm: Vitterhetsakademien, 1874, s. 393.
7. Emanuel Svenberg, *Översättningar av latinet på svenska kungliga medaljer*, Uppsala: Uppsala University Coin Cabinet Working Papers, 2013, s. 200 [www.myntkabinettet.uu.se/oversattningar, senast besökt 2023-12-20].
8. Hildebrand 1874 s. 393.
9. Hildebrand 1874 s. 257.
10. Hildebrand 1875 s. 465. Se till debatten om medaljens utformning Fredrik Tersmeden och Pieter Dhondt, "The bicentenary of the University of Lund in 1868. A low point in Scandinavian cooperation – or a rebirth?" i *National, Nordic or European? Nineteenth-Century University Jubilees and Nordic Cooperation*, Leiden: Brill, 2011, s. 99-137.
11. Conciliatrix är feminint ('fredsstiftarinna') och syftar på det likaledes feminina ordet Academia.
12. Svenberg 2013 s. 452.
13. Lisbeth Larsson, "Lea Fredrika Ahlborn", *Svenskt kvinnobiografiskt lexikon*, [www.skbl.se/sv/artikel/LeaAhlborn, senast besökt 2023-12-20]; Carin Österberg m.fl., *Svenska kvinnor. Föregångare, nyskapare*, Lund: Signum, 1990, s. 15-16.
14. Lunds universitets tvåhundraftioårsjubileum 1918, Lund: Gleerup, 1919-20, s. 13.
15. Ovidius Metamorfoser I 438-567, se på svenska Ingvar Björkeson (övers.), *Metamorfoser*, Stockholm: Natur & Kultur, 2015.
16. Marianne Sandels (text) och Fredrik Tersmeden (bildtexter), "Den nionde nordiska heraldikkonferensen" i *Heraldisk tidsskrift*, bd 12, nr 118, s. 427.
17. PM av Hans Modig, "Förtjänsttecknen vid Lunds universitet. Nyckel och medaljer", 2010-04-21, senast kompletterad 2022-03-22 av Anna Åkesson och Carin Brenner, bilaga till PM Lunds universitets utmärkelser, underlag till beslut 2023-02-02 dnr STYR 2022/220.
18. *Lunds universitets tvåhundraftioårsjubileum 1918*, Lund: Gleerup, 1919-20, s. 13.
19. *Svenska Dagbladet* 1951-06-02.
20. *Svenska Dagbladet* 1957-06-04.
21. Lunds universitetsarkiv, Kansliets arkiv, Det större och det mindre konsistoriets protokoll, vol. Allb:56 (1926, Johan Thyréns avgång); vol. Al:7 (1936, Axel Mobergs avgång), 10 (1939, Martin P:son Nilssons avgång), 19 (1945, Einar Löfstedts avgång), 22-23 (1947, Johannes Lindbloms avgång); Det större konsistoriets protokoll, vol. A2a:7 (1951, Assar Haddings avgång), 14 (1957, Ragnar Bergendals avgång), Det mindre konsistoriets protokoll, A3a:4 (1951, Assar Haddings avgång), 10 (1957, Ragnar Bergendals avgång). Någon gång, t.ex. vid Axel Mobergs och Ragnar Bergendals avgångar, uttalas konsistoriets tack, men i de flesta fall framgår inte övergången till en ny rektor mer än av förteckningen över närvarande ledamöter.
22. PM av Hans Modig.
23. Muntlig upplysning av Lars Magnusson efter föredraget i Lunds universitetshistoriska sällskap den 23 februari 2023.
24. Auktion: ropa in din alldeles egna jubileumsmedalj! [www.lu.se/artikel/auktion-ropa-din-alldeles-egna-jubileumsmedalj, senast besökt 2023-12-20].
25. Auktion: ropa in din alldeles egna jubileumsmedalj! [www.lu.se/artikel/auktion-ropa-din-alldeles-egna-jubileumsmedalj, senast besökt 2023-12-20].

26. Fredrik Tersmeden, "Sagan om talarernas återkomst" i *Årshögtid Lunds universitet 31 januari 2020*, s. 11-23.
27. Fredrik Tersmeden, "Bland kjortlar, talarer, frackar, hattar och mössor. Om akademiska högtidsdräkter vid Lunds universitet" i *Årshögtid Lunds universitet 31 januari 2016*, s. 10-26.
28. Varken präglingen av medaljen eller de första utdelningarna synes ha avsatt spår i akademiska församlingens eller konsistoriets protokoll. Jag har gått igenom protokollen i Lunds universitetsarkiv, Kansliets arkiv, Det större akademiska konsistoriets protokoll, vol. A2a:15-19, 1958-1961. Talarerna (fakultetsdräkterna) diskuterades i akademiska församlingen, t.ex. vol. A2a:16 1959-04-27, 1959-09-25 och 1959-12-12. Se här till Tersmeden 2020.
29. Lunds universitetsarkiv, Förvaltningen 1964-77, Konsistoriets protokoll, vol. A1a:11, 1968-11-14 § 176; vol. A1a:15, 1969-11-13 § 237 med bilagor (i bilaga § 237A s. 4 finns uppgiften att universitetets förtjänstmedalj präglades 1959); vol. A1a:19 1970-02-19 § 41 med bilagor. Jfr även Lunds universitetsarkiv, Övermarskalkens arkiv 1968-2008, vol F 1:0a, innehållande utdrag ur konsistoriets protokoll 1969-11-13 § 237 med bilagor.
30. Lunds universitetsarkiv, Förvaltningen 1964-77, Konsistoriets protokoll, vol. A1a:19, 1970-02-19 § 41.
31. PM av Hans Modig.
32. PM av Hans Modig. Det saknas uppgift om när detta ska ha skett, och eventuellt användes stavningen benevolentiae i stället för den vanligare benevolentiae.
33. PM av Hans Modig.
34. Detta framgår av bilder på denna medalj, förmedlade av Anders och Martin Andrén.
35. PM av Hans Modig.
36. Se Lunds universitetsarkiv, universitetsstyrelsens protokoll 1992-05-25 § 40 angående tilldelning av guldmedalj till Håkan Westling.
37. PM av Hans Modig.
38. Svar 2020-06-03 från Lunds universitet till Förtjänstutredningen, universitetets dnr V 2020/697 med hänvisning till bilagt PM med förslag till beslut 2014-12-02, dnr STYR 2014/1104. Jfr även PM av Hans Modig.
39. PM av Hans Modig.
40. Vanligtvis anses förgylld medalj jämställd med medalj av guld. Antagandet att guldmedaljerna på 1960-talet varit av förgylld silver bygger på att när en andra omgång om 25 silvermedaljer behövde tillverkas 1970, hade 22 silvermedaljer och tre guldmedaljer delats ut.
41. PM av Hans Modig.
42. Svar 2020-06-03 från Lunds universitet till Förtjänstutredningen, universitetets dnr V 2020/697, bilagt PM 1991-01-24 med underlag till universitetsstyrelsens protokoll 1991-02-11, § 5.
43. PM av Hans Modig.
44. Svar 2020-06-03 från Lunds universitet till Förtjänstutredningen, universitetets dnr V 2020/697, bilaga universitetsstyrelsens protokoll 1991-02-11, § 5.
45. Svar 2020-06-03 från Lunds universitet till Förtjänstutredningen, universitetets dnr V 2020/697, bilagt PM 1991-01-24 med underlag till universitetsstyrelsens protokoll 1991-02-11, § 5.
46. Svar 2020-06-03 från Lunds universitet till Förtjänstutredningen, universitetets dnr V 2020/697, bilagt PM 1991-01-24 med underlag till universitetsstyrelsens protokoll 1991-02-11, § 5.
47. Svar 2020-06-03 från Lunds universitet till Förtjänstutredningen, universitetets dnr V 2020/697, bilagt PM 1991-01-24 med underlag till universitetsstyrelsens protokoll 1991-02-11, § 5.
48. Förordningen (2022:1800) om Sveriges främsta utmärkelser. Förarbetena och de aktuella ordensstadgarna (2023-02-15) finns här: [www.kungligmajestatsorden.se/forslag/belonningsreformen, senast besökt 2023-12-20].
49. Se <https://kungligmajestatsorden.se/>
50. Här finns anvisningar: <https://kungligmajestatsorden.se/forslag>
51. Prop. 2021/22:232 s. 11-18.
52. Prop. 2021/22:232 s. 16.
53. Prop. 2021/22:232 s. 29.
54. Prop. 2021/22:232 s. 32.
55. Rektorsbeslut 2023-02-02 dnr STYR 2022/220.
56. Rektorsbeslut 2023-02-02 dnr STYR 2022/224.
57. Rektorsbeslut 2023-02-02 dnr STYR 2022/220, riktlinjer för utmärkelser som delas ut av rektor vid Lunds universitet.
58. Rektorsbeslut 2023-02-02 dnr STYR 2022/220, riktlinjer för utmärkelser som delas ut av rektor vid Lunds universitet.

59. Att guld- och silvermedalj bärs på olika sätt antyds av att bandets fäste i medaljerna är ordnat på olika sätt. Jfr dock PM av Hans Modig där denna åtskillnad inte görs.
60. Rectorsbeslut 2023-02-02 dnr STYR 2022/224; Rectorsbeslut 2023-02-02 dnr STYR 2022/220, riktlinjer för utmärkelser som delas ut av rektor vid Lunds universitet.
61. Bild som tillhandahållits mig av statsheraldikern Davor Zovko, Riksarkivet. Se också Instagram, riksarkivet_sverige, inlägg 2023-11-03.
62. Rectorsbeslut 2023-02-02 dnr STYR 2022/220, riktlinjer för utmärkelser som delas ut av rektor vid Lunds universitet.
63. Rectorsbeslut 2023-02-02 dnr STYR 2022/223.
64. [www.lu.se/artikel/lunds-universitets-guldmedalj-till-anne-lhuillier-och-jonas-hafstrom, senast besökt 2023-12-20]
65. [www.lu.se/artikel/lunds-universitets-guldmedalj-till-anne-lhuillier-och-jonas-hafstrom, senast besökt 2023-12-20]
66. [www.kva.se/nyheter/nobelpriset-i-fysik-2023, senast besökt 2023-12-20]
67. Utöver dessa två (den medicinska och juridiska fakulteten) har odontologiska fakulteten i Malmö delat ut en bordsmedalj med Lunds universitets sigill på åtsidan och fakultetens (Tandläkarhögskolans) sigill på framsidan, åtminstone någon del av den tid 1964-1999 då fakulteten var en del av Lunds universitet. Det finns ett exempel från 1992. En institution har delat ut en bärbar medalj, nämligen institutionen för fysiologi och medicinsk fysik, troligen också omkring 1990. Upplysningar från Zack Fritzon 2023-02-24.
68. Svar 2020-06-03 från Lunds universitet till Förtjänstutredningen, universitetets dnr V 2020/697, bilagt PM 1991-01-24 med underlag till universitetsstyrelsens protokoll 1991-02-11, § 5.
69. PM Medicinska fakultetens medaljer 2009-02-25, bilaga PM 1991-05-03.
70. Medicinska fakultetens medaljer, [www.medicin.lu.se/medicinska-fakulteten-vid-lunds-universitet/priser-och-utmärkelser/medicinska-fakultetens-medaljer, senast besökt 2023-12-20]
71. PM Medicinska fakultetens medaljer 2009-02-25.
72. Medicinska fakultetens medaljer, [www.medicin.lu.se/medicinska-fakulteten-vid-lunds-universitet/priser-och-utmärkelser/medicinska-fakultetens-medaljer, senast besökt 2023-12-20]
73. Lunds universitetsarkiv, Kansli J:s och Juridiska institutionens arkiv, Forskningsnämndens protokoll, vol. A 7:4, 1987-02-11 § 25. Beslutet är ytterst kortfattat: "Forskningsnämnden beslutar att instifta en fakultetsmedalj."
74. Lunds universitetsarkiv, Kansli J:s och Juridiska institutionens arkiv, Fakultetsstyrelsens protokoll, vol. A 1:5, 1987-09-23 § 78.
75. Informationshäfte om Juridiska fakultetens medalj, antagligen (pga. det lilla formatet) avsett att överlämnas med medaljen i dess etui.
76. Lunds universitetsarkiv, Kansli J:s och Juridiska institutionens arkiv, Fakultetsstyrelsens protokoll, vol. A 1:5, 1987-09-23 § 78.
77. Tidningsurklipp tillhandahållna av Rune Lavin: *Arbetet* 1987-09-06 och *Skånska Dagbladet* 1987-09-06.
78. Lunds universitetsarkiv, Kansli J:s och Juridiska institutionens arkiv, Fakultetsstyrelsens protokoll, vol. A 1:10, 1991-05-29 § 74.
79. Tillverkningsåret har kunnat konstateras med hjälp av den finska årsstämpeln för silver; Sporrang tillverkade medaljen i Finland. Någon information om medaljens instiftande finns inte i protokollen: Lunds universitetsarkiv, Kansli J:s och Juridiska institutionens arkiv, Fakultetsstyrelsens protokoll, vol. A 1:10-11, 1991-1992, samt Forskningsnämndens protokoll, vol. A 7:8, 1991 och A 7:10, 1992.
80. Jfr Handläggningsordning för förslag till och utseende av hedersdoktor vid juridiska fakulteten, beslut av fakultetsstyrelsen 1998-02-04 § 4B.
81. Se betr. denna professur t.ex. Lunds universitetsarkiv, Kansli J:s och Juridiska institutionens arkiv, Professorskollegiets protokoll, vol. A 4:1, 1985-93, 1989-10-18 § 13 och 1990-01-17 § 6.

